

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO IN REGIONALNI RAZVOJ

Sofinancira
Evropska unija

POROČILO O IZVAJANJU EVROPSKE KOHEZIJSKE POLITIKE 2014–2020 IN 2021– 2027 ZA OBDOBJE OD JANUARJA 2014 DO KONCA JUNIJA 2024

Cilj: naložbe za rast in delovna mesta

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI
IN INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Ljubljana, julij 2024

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	7
2. PROGRAMSKO OBDOBJE 2014–2020: AKTUALNO STANJE IN GLAVNE AKTIVNOSTI V PRVEM POLLETJU LETA 2024	8
2.1 Stanje izvajanja kohezijske politike	8
2.2 Zaključevanje operacij za obdobje 2014–2020.....	16
2.3 Promocija in obveščanje javnosti	17
3. PROGRAMSKO OBDOBJE 2021–2027: AKTUALNO STANJE IN GLAVNE AKTIVNOSTI V PRVEM POLLETJU LETA 2024	20
3.1 Dejavnosti, povezane s programom EKP 2021–2027	20
3.2 Izvajanje Programa EKP 2021–2027	26
3.3 Promocija in obveščanje javnosti	34
3.4 Informacijski sistem OU e-MA2	34
PRILOGE	36
Priloga 1: Poročilo o napredku pri pripravi tematskih omogočitvenih pogojev v obdobju 2021 – 2027 .	36

KAZALO GRAFOV

GRAF 1: Stanje izvajanja vseh skladov iz OP EKP glede na posamezen sklad in faze izvajanja na dan 30. 6. 2024 v EUR (EU del).....	13
---	----

KAZALO TABEL

TABELA 1: Stanje izvajanja po skladih in regijah skupaj (vklj. React-EU): obdobje od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2024.....	11
TABELA 2: Stanje izvajanja po prednostnih oseh skupaj (vklj. React-EU): obdobje od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2024.....	15
TABELA 3: Stanje zaključenih operacij na dan 30. 6. 2024 po posredniških organih	16
TABELA 4: Stanje izvajanja Programa EKP 2021–2027 po skladih in regijah skupaj: obdobje od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2024	28
TABELA 5: Izvajanje izvajanja Programa EKP 2021–2027 po prednostnih nalogah skupaj: obdobje od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2024.....	30
TABELA 6: Prikaz ZZI po resorjih	34

KRATICE, OKRAJŠAVE IN POMEN IZRAZOV

certificirani izdatki	zahtevki za povračilo iz EU
CLLD	lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost
CTN	celostne teritorialne naložbe
dodeljena sredstva	izdane odločitve o podpori/vrednost potrjenih NIO
DRR	Dogovor za razvoj regij
e-CA	informacijski sistem organa za potrjevanje
EK	Evropska komisija
EKP	evropska kohezijska politika
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
e-MA	informacijski sistem organa upravljanja
ESIF	evropski strukturni in investicijski skladi kot viri financiranja OP: Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS) in Kohezijski sklad (KS)
ERS	Evropsko računsko sodišče
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
EU	Evropska unija
FI	finančni instrumenti
JR	javni razpis
LAS	lokalne akcijske skupine
MFeRAC	enoten, računalniško podprt računovodski sistem za izvrševanje državnega proračuna
MDP	Ministrstvo za digitalno preobrazbo
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MF	Ministrstvo za finance
MGTŠ	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
MSP	Ministrstvo za solidarno prihodnost
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKRR	Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MP	Ministrstvo za pravosodje
MVI	Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
MVZI	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije
MZ	Ministrstvo za zdravje
MZEZ	Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NIO	način izbora operacije: javni razpis, javni poziv ali neposredna potrditev operacije, programa
NPO	neposredna potrditev operacije
OP EKP	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020
OP ESPR	Operativni program za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo
operacija	potrjen projekt ali skupina projektov, ki jo izvaja en upravičenec ali več teh, ali potrjen program, ki ga izvaja upravičenec za doseganje ciljev prednostnih osi

OU	organ upravljanja
OzS	Odbor za spremljanje Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020
PN	prednostna naložba
PO	posredniški organ
POS	poenostavljene oblike stroškov
pravice porabe	razpoložljiva sredstva evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta
prednostna os	tematski cilj
PEKP	Program izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027
SID	Slovenska izvozna in razvojna banka d. d., Ljubljana
S4/S5	Slovenska strategija pametne specializacije
SLR	strategija lokalnega razvoja
STEP	Strategic Technologies for Europe Platform
SRIP	strateška razvojno-inovacijska partnerstva
SVRK	Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, organ upravljanja za strukturne sklade in Kohezijski sklad
TP	tehnična podpora
Uredba EKP	Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta
VFO	večletni finančni okvir EU
YEI	Pobuda za zaposlovanje mladih (finančna sredstva so načrtovana kot dopolnilo sredstvom iz ESS v obdobju 2014–2020)
ZMOS	Združenje mestnih občin Slovenije
Zzi	zahtevki za izplačilo

POVZETEK

Poročilo o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 v prvem delu povzema pregled stanja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 na dan 30. 6. 2024, ki je sledeče:

- odločitve o podpori v skupni vrednosti 3.814.394 EUR (EU del), kar je 114 % vseh razpoložljivih sredstev;
- znesek potrjenih operacij v skupni vrednosti 3.711.802.866 EUR (EU del), kar je 111 % razpoložljivih sredstev;
- izplačila iz državnega proračuna v skupni vrednosti 3.553.240.792 EUR (EU del), kar je 106 % razpoložljivih sredstev.
- certificirani izdatki v skupni vrednosti 4.075.051.076 EUR (EU del), kar je 122 % razpoložljivih sredstev.

Poročilo poleg kumulativnega stanja za obdobje od januarja 2014 do konca junija 2024 vsebuje tudi opis izzivov ter ključnih aktivnosti v prvem polletju leta 2024.

Drugi del poročila opisuje stanje pri koriščenju sredstev evropske kohezijske politike v okviru izvajanja Programa evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027, ki je sledeče:

- odločitve o podpori v skupni vrednosti 639.921.591 EUR (EU del), kar je 21 % vseh razpoložljivih sredstev;
- znesek potrjenih operacij v skupni vrednosti 351.415.532 EUR (EU del), kar je 11 % razpoložljivih sredstev;
- izplačila iz državnega proračuna v skupni vrednosti 34.655.426 EUR (EU del), kar je 1 % razpoložljivih sredstev.

Tudi v tem delu poročilo vsebuje opis ključnih aktivnosti v prvem polletju leta 2024.

1. UVOD

Evropska unija s finančnimi sredstvi podpira projekte in programe na različnih področjih: regionalni in urbani razvoj, zaposlovanje in socialno vključevanje, kmetijstvo in razvoj podeželja, pomorske zadeve in ribištvo, raziskave in inovacije, podpora malim in srednje velikim podjetjem.

Upravljanje proračunskih sredstev EU poteka v partnerstvu med EK in državo članico v skladu z načelom deljenega upravljanja, in sicer predvsem upravljanje sredstev strukturnih in investicijskih skladov, ki jih urejajo skupna določila, opredeljena v Skupnem strateškem okviru. Strukturni in investicijski skladi, ki v programskem obdobju 2014–2020 skupaj omogočajo izvajanje strategije Evropa 2020, so naslednji:

- Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR): za regionalni in urbani razvoj;
- Evropski socialni sklad (ESS): za socialno vključenost in dobro upravljanje;
- Kohezijski sklad (KS): za ekonomsko konvergenco slabše razvitih regij;
- Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) za financiranje programov razvoja podeželja;
- Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR): za trajnostni razvoj ribištva in ribogojstva.

V programskem obdobju 2014–2020 ima Slovenija **tri operativne programe** za izvajanje evropskih skladov:

- **dva programa**, Program razvoja podeželja 2014–2020 (za sklad EKSRP) in Operativni program za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (za sklad ESPR), sta v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020 **v pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)**;
- **en program**, Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike 2014–2020 (za sklade ESRR, ESS in KS), pa je **v pristojnosti Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj (MKRR)**, ki opravlja naloge organa upravljanja za evropske strukturne in investicijske sklade.

To poročilo obravnava **zgolj izvajanje Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike 2014–2020, cilj: naložbe za rast in delovna mesta**, ki je podlaga za koriščenje sredstev v vrednosti 3,336 milijarde evrov.¹

Sredstva evropske kohezijske politike so v obdobju 2021–2027 načrtovana v okviru Programa evropske kohezijske politike (PEKP), v katerega so vključeni štiri skladi: Kohezijski sklad (KS), Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad plus (ESS+) in Sklad za pravični prehod (SPP). S pomočjo teh sredstev si bomo prizadevali doseči v PEKP zastavljene cilje (šest ciljev politik):

- pametnejša Evropa
-

¹ Vrednost evropskih sredstev, brez slovenske udeležbe. Vrednost vključuje tudi pravice porabe v okviru mehanizma React EU.

- bolj zelena, nizkoogljična Evropa,
- bolj povezana Evropa,
- bolj socialna Evropa,
- Evropa bližje državljanom in
- Evropa za pravični prehod.

Slovenija je v programskem obdobju 2021–2027 upravičena do 3,2 milijarde evrov evropskih sredstev. Gre za znatna in pomembna razvojna sredstva, za katera moramo zagotoviti, da bodo zakonito, gospodarno in učinkovito porabljena, zastavljeni cilji pa uspešno doseženi.

Namen poročila je redno seznanjati Vlado RS in pristojni odbor Državnega zbora s stanjem izvajanja EKP z vsebinskega, časovnega in finančnega vidika.

Poročilo je pripravil MKRR v vlogi OU v sodelovanju s posredniškimi organi/telesi (PO/PT), ki so vključeni v izvajanje EKP – Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ), Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP), Ministrstvo za infrastrukturo (MZI), Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE), Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDSSZ), Ministrstvo za pravosodje (MP), Ministrstvo za javno upravo (MJU), Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (MVI), Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost, in inovacije (MVZI), Ministrstvo za zdravje (MZ), Ministrstvo za kulturo (MK), Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP) in Združenje mestnih občin Slovenije (ZMOS) in organom za potrjevanje/računovodskim organom - Ministrstvo za finance (MF).

2. PROGRAMSKO OBDOBJE 2014–2020: AKTUALNO STANJE IN GLAVNE AKTIVNOSTI V PRVEM POLLETJU LETA 2024

Poročilo o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 povzema pregled stanja v okviru OP EKP-ja na dan 30. 6. 2024.

Poročilo poleg kumulativnega stanja za obdobje od januarja 2014 do konca junija 2024 vsebuje tudi opis ključnih težav in izzivov ter ključnih aktivnosti v prvem polletju leta 2024.

Pripravljeno je na osnovi podatkov iz informacijskega sistema organa upravljanja (IS e-MA), podatkov iz informacijskega sistema organa za potrjevanje (IS e-CA) in informacijskega sistema Ministrstva za finance (MFeRAC).

2.1 Stanje izvajanja kohezijske politike

Slovenija je pri izvajanju EKP razdeljena na dve kohezijski regiji, in sicer na kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija (v nadaljnjem besedilu: KRVS) in kohezijsko regijo Zahodna Slovenija (v nadaljnjem besedilu: KRZS). Na podlagi enotne metodologije EU so sredstva ESRR in ESS razdeljena tako, da KRVS pripada 60,6

% razpoložljivih sredstev in KRZS 39,4 % razpoložljivih sredstev. Za osnovno delitev med skladoma (tj. ESRR in ESS) so bile upoštevane razlike v razvitosti, potrebah in stanju na trgu dela v obeh kohezijskih regijah ter v napovedih povečevanja stopnje tveganja revščine.

V okviru razpoložljivih sredstev za programsko obdobje 2014–2020 je **razdelitev sredstev po skladih** naslednja:

- ESRR: 1.416.685.363 EUR;
- ESS: 718.769.595 EUR;
- KS: 914.046.895 EUR;
- YEI: 18.423.072 EUR;
- React EU ESRR: 255.741.210 EUR;
- React EU ESS: 13.205.000 EUR.

V okviru **razdelitve** razpoložljivih sredstev posameznih skladov glede na **geografsko upravičenost**, kamor spada razdelitev na obe kohezijski regiji, je stanje naslednje:

- kohezijski regiji Zahodna Slovenija je iz ESRR in ESS skupaj namenjenih 849 mio EUR razpoložljivih sredstev;
- kohezijski regiji Vzhodna Slovenija je iz ESRR in ESS skupaj namenjenih 1,305 mrd EUR razpoložljivih sredstev (zajeta so tudi sredstva pobude za zaposlovanje mladih, v nadaljnjem besedilu: YEI);
- obema regijama je skupaj na voljo 914 mio EUR iz sklada KS, ki se ne deli med regijama in se izvaja na območju celotne Slovenije, ter 269 mio EUR iz mehanizma React EU.

Ne glede na razdelitev po skladih ali kohezijskih regijah izvajanje EKP zajema različne vidike, od **finančnega**, kamor lahko štejemo napredek, vezan na uspešnost črpanja EU sredstev, do **vsebinskega**, kjer je moč spremljati vsebinski napredek na posamezni prednostni osi.

Sistem koriščenja EKP je kompleksen in zajema več faz, ki si sledijo v nasledju:

1. **FAZA:** OU oceni vlogo PO za odobritev evropskih sredstev za posamični javni razpis/projekt oziroma program. V kolikor je vloga skladna z vsebino OP EKP, OU izda odločitev o podpori² PO.
2. **FAZA:** PO izvedejo postopke izbora (npr. objavijo javne razpise), dodelijo sredstva in sklenejo pogodbe o sofinanciranju z upravičenci, kar je podlaga za dejansko financiranje projektov iz sredstev EKP.

---

² V primeru velikih projektov EK izda sklep o potrditvi državi članici.

3. **FAZA:** izvedba projekta (upravičenec, izvajalci) v skladu s pogodbo o sofinanciranju. Za izvedene aktivnosti upravičenci PO izstavijo račune (zahteveke za izplačila, v nadaljnjem besedilu: ZZI), ki se nato plačajo (založijo) iz državnega proračuna.
4. **FAZA:** predstavlja prenos plačanih in preverjenih ZZI iz e-MA v informacijski sistem organa za potrjevanje (e-CA). Organ za potrjevanje pri MF ZZI-je pregleda, jih potrdi, izvede povračilo sredstev EU iz podračuna na Banki Slovenije v državni proračun in nato v Bruselj pošlje zahtevek za povračilo sredstev. Četrta faza predstavlja črpanje sredstev.
5. **FAZA:** predstavlja preverjanje zahtevkov pri EK in plačilo sredstev iz proračuna EU na podračune pri Banki Slovenija.

V tabeli 1 je predstavljen finančni napredek oziroma koriščenje EU sredstev po skladih in po geografski upravičenosti za obdobje od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2024 ter finančni napredek po posameznih fazah izvajanja EKP.

TABELA 1: Stanje izvajanja po skladih in regijah skupaj (vklj. React-EU): obdobje od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2024

Sklad	Regija	Razpoložljiva sredstva*	A		B		C		D	
			Odlčitve o podpori**		Potrjene operacije***		Izplačila iz državnega proračuna****		Certificirani izdatki*****	
			EU del (EUR)	EU del (EUR)	% EU del	EU del (EUR)	% EU del	EU del (EUR)	% EU del	EU del (EUR)
4/3*100	6/3*100	8/3*100			10/3*100					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ESRR	Vzhodna	907.392.844	996.874.194	110%	957.543.232	106%	904.807.213	100%	1.124.636.695	124%
	Zahodna	509.292.519	635.689.286	125%	629.686.753	124%	598.205.183	117%	711.591.098	140%
	Celotna SI	255.741.210	276.172.328	108%	272.884.972	107%	265.335.993	104%	316.126.771	124%
Skupaj ESRR		1.672.426.573	1.908.735.808	114%	1.860.114.958	111%	1.768.348.389	106%	2.152.354.563	129%
ESS	Vzhodna	379.473.557	403.003.920	106%	385.841.660	102%	381.233.538	100%	367.888.576	97%
	Zahodna	339.296.038	366.831.376	108%	355.996.558	105%	353.756.271	104%	342.082.803	101%
	Celotna SI	13.205.000	15.060.526	114%	14.045.342	106%	13.845.052	105%	12.951.977	98%
Skupaj ESS		731.974.595	784.895.822	107%	755.883.560	103%	748.834.861	102%	722.923.356	99%
KS	Celotna SLO	914.046.895	1.102.339.961	121%	1.077.381.276	118%	1.018.749.244	111%	1.182.490.124	129%
Skupaj KS		914.046.895	1.102.339.961	121%	1.077.381.276	118%	1.018.749.244	111%	1.182.490.124	129%
YEI	Vzhodna	18.423.072	18.423.072	100%	18.423.072	100%	17.308.298	94%	17.283.033	94%
Skupaj YEI		18.423.072	18.423.072	100%	18.423.072	100%	17.308.298	94%	17.283.033	94%
OP	Vzhodna	1.305.289.473	1.418.301.186	109%	1.361.807.964	104%	1.303.349.049	100%	1.509.808.304	116%
	Zahodna	848.588.557	1.002.520.661	118%	985.683.311	116%	951.961.454	112%	1.053.673.901	124%
	Celotna SLO	1.182.993.105	1.393.572.815	118%	1.364.311.590	115%	1.297.930.289	110%	1.511.568.872	128%
Skupaj OP		3.336.871.135	3.814.394.663	114%	3.711.802.866	111%	3.553.240.792	106%	4.075.051.076	122%

Vir: e-MA, MKRR, e-CA, MFeRAC, MF

* Razpoložljiva sredstva/pravice porabe EKP za obdobje 2014–2020 (EU del) – OP EKP.

** Odločitve o podpori zajemajo vrednost vlog za posamezen projekt, program ali javni razpis/poziv, brez neupravičenih stroškov.

*** Potrjene operacije pomenijo pogodbe o sofinanciranju oziroma odločitve o podpori, kadar je upravičenec neposredni proračunski uporabnik.

**** Izplačila iz državnega proračuna, vključno s prenesenimi sredstvi na Sklad skladov za izvajanje FI, ki pa se ne izkazujejo v bilanci prihodkov in odhodkov državnega proračuna (vir: MFeRAC, izpis na dan 5. 7. 2024 za obdobje do 30. 6. 2024).

*****Certificiranje temelji na nastalih skupnih upravičenih izdatkih (upravičeni izdatki iz državnega proračuna ter drugi javni in zasebni viri), vključujoč poenostavljene oblike uveljavljanja stroškov, zaradi česar znesek certificiranja lahko presega izdatke iz državnega proračuna.

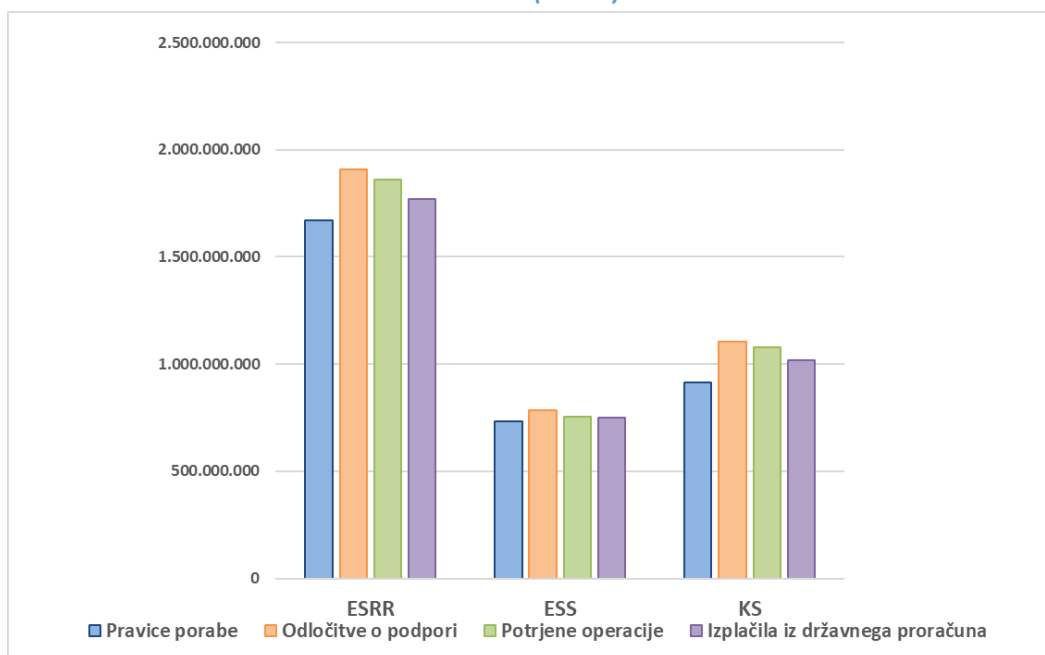
Tabela 1 prikazuje stanje izvajanja v celotnem obdobju izvajanja do konca junija 2024:

- odločitve o podpori v skupni vrednosti 3.814.394.663 EUR (EU del), kar je 114 % vseh razpoložljivih sredstev;
- znesek potrjenih operacij v skupni vrednosti 3.711.802.866 EUR (EU del), kar je 111 % razpoložljivih sredstev;
- izplačila iz državnega proračuna v skupni vrednosti 3.553.240.792 EUR (EU del), kar je 106 % razpoložljivih sredstev.
- certificirani izdatki v skupni vrednosti 4.075.051.076 EUR (EU del), kar je 122 % razpoložljivih sredstev (4. faza).

Z odločitvami o podpori odobrena sredstva presegajo razpoložljive pravice porabe (preko 100 %) z namenom, da končna praviloma nižja realizacija povračil iz evropskega proračuna (zaradi ugotovljenih neupravičenih izdatkov, nižje realiziranih izplačil od načrtovanih, odstopov od sofinanciranja ipd.) še vedno omogoči 100-odstotno porabo razpoložljivih sredstev in doseganje ciljev OP EKP (gre za t.i. overcommitment, ki pomeni zagotavljanje dodatnih pravic porabe nad pravicami porabe OP EKP in je potrebno na prednostnih naložbah, kjer je višje tveganje za nedoseganje 100-odstotnega črpanja EU sredstev). OU redno spremlja izvajanje OP EKP in sprejema ustrezne ukrepe z namenom stoodstotne porabe razpoložljivih sredstev in doseganja ciljev OP EKP.

Certificiranje temelji na nastalih skupnih upravičenih izdatkih (upravičeni izdatki iz državnega proračuna ter drugi javni in zasebni viri), vključujoč poenostavljene oblike uveljavljanja stroškov, zaradi česar znesek certificiranja lahko presega izdatke iz državnega proračuna.

GRAF 1: Stanje izvajanja vseh skladov iz OP EKP glede na posamezen sklad in faze izvajanja na dan 30. 6. 2024 v EUR (EU del)

Vir: MKRR

Pri izvajanju EKP je potrebno zasledovati tudi vsebinski napredek, tj. napredek po posameznih prednostnih oseh.

Slovenija na podlagi OP EKP izvaja naslednje vsebine v okviru enajstih prednostnih osi:

- 1. PREDNOSTNA OS: Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva;
- 2. PREDNOSTNA OS: Povečanje dostopnosti do informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti;
- 3. PREDNOSTNA OS: Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast;
- 4. PREDNOSTNA OS: Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja;
- 5. PREDNOSTNA OS: Prilagajanje podnebnim spremembam;
- 6. PREDNOSTNA OS: Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti;
- 7. PREDNOSTNA OS: Gradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti;
- 8. PREDNOSTNA OS: Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile;
- 9. PREDNOSTNA OS: Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine;
- 10. PREDNOSTNA OS: Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost;
- 11. PREDNOSTNA OS Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO in krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev;
- 12. PREDNOSTNA OS: Tehnična podpora KS;
- 13. PREDNOSTNA OS: Tehnična podpora ESRR;
- 14. PREDNOSTNA OS: Tehnična podpora ESS;
- 15. PREDNOSTNA OS: Spodbujanje odprave posledic krize v okviru REACT-EU – ESRR
- 16. PREDNOSTNA OS: Spodbujanje odprave posledic krize v okviru REACT-EU – ESS.

V tabeli 2 so predstavljeni finančni podatki za obdobje 1. 1. 2014 – 30. 6. 2024 po posameznih prednostnih oseh ter njihovo izvajanje v vseh štirih fazah.

TABELA 2: Stanje izvajanja po prednostnih oseh skupaj (vklj. React-EU): obdobje od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2024

OS	Razpoložljiva sredstva*	A		B		C		D	
		Odločitve o podpori**		Potrjene operacije***		Izplačila iz državnega proračuna****		Certificirani izdatki (EU del)*****	
	EU del (EUR)	EU del (EUR)	% EU del 3/2*100	EU del (EUR)	% EU del 5/2*100	EU del (EUR)	% EU del 7/2*100	EUR	% 9/2*100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PO1 - RRI	498.286.850	496.653.241	100%	494.570.869	99%	460.508.774	92%	754.531.436	151%
PO2 - Dostopnost IKT	34.391.185	42.403.352	123%	34.148.439	99%	32.154.885	93%	33.264.675	97%
PO3 - Podjetništvo	435.983.654	595.981.997	137%	559.881.542	128%	536.536.853	123%	566.829.146	130%
PO4 - Trajnostna raba energije	298.534.669	378.234.386	127%	350.517.535	117%	328.431.863	110%	560.021.064	188%
PO5 - Prilagajanje podnebnim spremembam	79.826.944	121.433.527	152%	129.208.228	162%	98.220.656	123%	64.593.191	81%
PO6 - Okolje in biotska raznovrstnost	433.421.915	494.078.321	114%	488.478.187	113%	475.953.725	110%	440.151.780	102%
PO7 - Prometna infrastruktura	350.611.644	395.813.992	113%	395.813.992	113%	394.038.179	112%	391.502.641	112%
PO8 - Trg dela	290.970.269	325.633.896	112%	318.244.001	109%	320.458.440	110%	304.553.706	105%
PO9 - Socialna vključenost	230.575.691	246.965.609	107%	236.709.772	103%	234.891.962	102%	235.111.601	102%
PO10 - Vseživljenjsko učenje	232.880.534	234.529.974	101%	226.853.642	97%	216.498.605	93%	213.837.040	92%
PO11 - Učinkovita javna uprava in NVO	62.873.980	64.051.400	102%	63.064.230	100%	58.294.240	93%	60.967.498	97%
PO12 - Tehnična podpora KS	89.537.036	95.881.670	107%	95.881.670	107%	88.461.176	99%	91.095.009	102%
PO13 - Tehnična podpora ESRR	17.162.510	18.266.720	106%	18.266.720	106%	17.195.287	100%	16.934.491	99%
PO14 - Tehnična podpora ESS	12.868.044	13.233.724	103%	13.233.724	103%	12.415.100	96%	12.579.051	98%
PO15 - React EU ESRR	255.741.210	276.172.328	108%	272.884.972	107%	265.335.993	104%	316.126.771	124%
PO16 - React EU ESS	13.205.000	15.060.526	114%	14.045.342	106%	13.845.052	105%	12.951.977	98%
Skupaj OP	3.336.871.135	3.814.394.663	114%	3.711.802.866	111%	3.553.240.792	106%	4.075.051.076	122%

Vir: e-MA, MKRR, e-CA, MFeRAC in MF

* Razpoložljiva sredstva/pravice porabe EKP za obdobje 2014–2020 (EU del) – OP EKP.

** Odločitve o podpori zajemajo vrednost vlog za posamezen projekt, program ali javni razpis/poziv, brez neupravičenih stroškov.

*** Potrjene operacije pomenijo pogodbe o sofinanciranju oziroma odločitve o podpori, kadar je upravičenec neposredni proračunski uporabnik.

**** Izplačila iz državnega proračuna, vključno s prenesenimi sredstvi na Sklad skladov za izvajanje FI, ki pa se ne izkazujejo v bilanci prihodkov in odhodkov državnega proračuna (vir: MFeRAC, izpis na dan 5. 7. 2024 za obdobje do 30. 6. 2024).

*****Certificiranje temelji na nastalih skupnih upravičenih izdatkih (upravičeni izdatki iz državnega proračuna ter drugi javni in zasebni viri), vključujoč poenostavljene oblike uveljavljanja stroškov, zaradi česar znesek certificiranja lahko presega izdatke iz državnega proračuna.

Za nekatere operacije, ki so imele upravičene stroške plačane s strani upravičencev do konca leta 2023, so se izplačila iz državnega proračuna izvedla še v začetku leta 2024.

2.2 Zaključevanje operacij za obdobje 2014–2020

V prvem polletju se je pričelo intenzivno delati tudi na zaključevanju operacij, vezanih na obdobje 2014–2020. OU je za ta namen ustanovil posebno skupino, ki izvaja postopke za zaključevanje. Na dan 30. 6. 2024 je bilo stanje zaključenih operacij v IS eMA sledeče: število vseh operacij v IS eMA je 9.179, po posredniških organih je bilo skupaj zaključenih 4.744 operacij.

TABELA 3: Stanje zaključenih operacij na dan 30. 6. 2024 po posredniških organih

PO	Število vseh operacij (brez statusa V pripravi in Ukinjen)	Število finančno zaključenih	Število PZO preverjanje	Število Zaključene in Konec spremljanja	% zaključenih	% finančno zaključenih in zaključenih	% finančno zaključenih, PZO preverjanjih in zaključenih
A	B	C	D	E	F=E/B	G=(C+E)/B	H=(C+D+E)/B
MDDSZ	283	87	29	146	51,59%	82,33%	92,58%
MGTŠ	3994	984	1105	1881	47,10%	71,73%	99,40%
MDP	41	26	0	0	0,00%	63,41%	63,41%
MZ	131	42	0	85	64,89%	96,95%	96,95%
MJU	29	5	0	21	72,41%	89,66%	89,66%
MK	373	180	13	177	47,45%	95,71%	99,20%
MKRR	1266	477	239	528	41,71%	79,38%	98,26%
MNVP	130	72	15	11	8,46%	63,85%	75,38%
MOPE	1117	673	52	357	31,96%	92,21%	96,87%
MP	4	2	0	2	50,00%	100,00%	100,00%
MVI	1430	20	14	1395	97,55%	98,95%	99,93%
MVZI	299	138	7	141	47,16%	93,31%	95,65%
MZI	82	67	9	0	0,00%	81,71%	92,68%
SKUPAJ	9179	2773	1483	4744	51,68	81,89	98,05

Dodatni izziv za 100-odstotno porabo razpoložljivih EKP sredstev predstavljajo ugotovljene nepravilnosti s strani nadzornih organov, ki preverjajo izvajanje operacij ali ustreznost vzpostavljenega sistema upravljanja in izvajanja EKP. Nadzorni oziroma revizijski organi (bodisi nacionalni ali na ravni EU) na podlagi ugotovitev podajo priporočila o potrebnih korektivnih ukrepih, pogosto tudi s finančnimi posledicami, bodisi zaradi različnih kršitev s strani upravičencev ali zaradi morebitnih pomanjkljivosti v sistemu izvajanja in upravljanja (t. i. sistemske korekcije, ki bremenijo nacionalni proračun). Poleg izpolnjevanja v preteklosti podanih priporočil, se trenutno zaključuje usklajevanje odgovora med organi na lani septembra izvedeno naknadno tematsko revizijo EK, v okviru katere so pod drobnogled vzeli uporabo poenostavljenih oblik stroškov (POS) in s tem povezano pripravo metodologije ter potencialna tveganja v zvezi z izvedbo COVID projektov zaradi

izrednih razmer. V okviru omenjene revizije EK navaja možnost izvedbe finančne korekcije, a za zdaj višine le-te ne opredeljuje. Poleg omenjene je Slovenija tik pred iztekom leta 2023 prejela tudi osnutek revizijskega poročila Evropskega računskega sodišča (ERS) v zvezi z izjavo o zanesljivosti za leto 2023, v katerem revizorji ugotavljajo neupravičene izdatke s področja finančnih instrumentov.

Poleg revizij in ugotovljenih nepravilnosti na porabo vseh razpoložljivih sredstev v okviru OP EKP vplivajo tudi:

- odprti sodni in kazenski postopki (v teh primerih je potrebno – če do zaključka OP niso postopki zaključeni – višino teh sredstev ustrezno znižati; seveda če želi SI zapreti celoten OP primer)
- sproženi stečajni postopki,
- nedoseganje meril, ciljev oz kazalnikov,
- nedelujoči oziroma večfazni projekti,
- naknadno (ob zaključevanju ali tudi po zaključku OP-ja) ugotovljene nepravilnosti – tudi o teh nepravilnostih je namreč treba poročati EK in sredstva ustrezno odšteti do proračuna EK.

2.3 Promocija in obveščanje javnosti

Osrednji namen komunikacijske strategije EKP je zagotavljati obveščenost javnosti o izvajanju EKP v Sloveniji. Glavna komunikacijska orodja so: (i) spletni portal www.eu-skladi.si za iztekajoče se programsko obdobje 2014–2020 in novi spletni portal www.evropskasredstva.si za perspektivo 2021–2027 ter (ii) družbena omrežja (Facebook, Instagram, LinkedIn in YouTube).

V šestmesečnem obdobju od januarja do junija 2024 smo izvedli raznolike komunikacijske aktivnosti:

1. Dobre zgodbe: Nadaljevali smo s snemanjem video vsebin v lastni produkciji, s katerimi smo predstavili dobre zgodbe, spisane z evropskimi sredstvi v Sloveniji. Vsebine smo objavljali na družbenih omrežjih Facebook, Instagram in Youtube. S strani DG Regio smo pridobili tudi finančna sredstva za promocijo objav video vsebin na družbenih omrežjih Evropska sredstva.
2. Sejemska dejavnost: Udeleževali smo se sejmov in drugih večjih tematskih prireditev. Med drugim smo se januarja udeležili sejma Informativa, kjer smo priložnosti evropske kohezijske politike predstavili mladim in k sodelovanju v šoli odprte kohezije povabili učitelje ter ravnatelje. Nato smo junija sodelovali tudi na dnevih medgeneracijskega sožitja, kjer smo udeležence o pomenu evropskih sredstev ozaveščali z nagradnim kvizom.
3. Organizacija dogodkov: Junija smo organizirali prvo potujočo pisarno evropskih sredstev, ki je potekala v Savinjski regiji. V letošnjem letu bomo organizirali še pet tovrstnih dogodkov.
4. EU projekt, moj projekt: Začeli smo z aktivnostmi v okviru promocijske kampanje EU projekt, moj projekt 2024. V luči praznovanja 20. obletnice vstopa Slovenije v EU smo k sodelovanju povabili tudi druge programe, ki se financirajo z evropskimi sredstvi in skupaj izbrali 20 finalistov za 20 let Slovenije v EU. Projekte smo predstavili na spletni podstrani <https://evropskasredstva.si/eu-projekt-moj-projekt-2024/> in jih podvrgli glasovanju javnosti. Za naj EU projekt 2024 je bil izbran projekt Revitalizacija degradiranega območja Lent. V juniju smo nato začeli s predstavitvami

- projektov, ki so bile oglaševane v lokalnih, regionalnih in nacionalnih medijih. Izbrani projekti so izvedli enodnevni dogodek v svojem domačem kraju oz. svoji regiji v obliki okrogle mize, delavnice, dneva odprtih vrat, obiska podjetja, športnih ali kulturnih aktivnosti ipd.
5. ASOC – Šola odprte kohezije: Zaključili smo z izvajanjem pilotnega projekta ASOC – Šola odprte kohezije v šolskem letu 2023/2024. Letos je sodelovalo osem šol, nagradni obisk Bruslja za najboljšo ekipo pa je prejela SIC Ljubljana. Zaključek smo obeležili s prireditvijo v Kopru. Po zaključku prvega šolskega leta smo že začeli s pripravami na novo šolsko leto. Interes za sodelovanje je izrazilo dodatnih 5 srednjih šol, kar je pokazatelj uspešnosti pilotnega projekta. Spletna podstran projekta je na voljo tukaj: <https://evroptskasredstva.si/asoc/>.
  6. Kolesarska dirka po Sloveniji: V sodelovanju z organizatorjem smo izvajali aktivnosti za promocijo EKP in dobrih zgodb ob trasi dirke. Komunikacijske aktivnosti so obsegale: predstavitev treh projektov sofinanciranih z EU sredstvi v prenosu v živo 10-15 sekund na Eurosportu in RTV SLO, predstavitev EU projektov v biltenu prireditve, predstavitev programa EKP in EU projektov na spletni strani dogodka in socialnih omrežjih (spletna stran: 3 članiv, Instagram: 3 objave, Facebook: 3 objae, Twitter: 3 objave).
  7. Spletni mediji: Na družbenih omrežjih Evropska sredstva in evroptskasredstva.si se vsebine pripravljajo in objavljajo redno, ažurno in po vnaprej pripravljenem medijskem planu (razen aktualnih objav) po temah, npr. grafike, dobre zgodbe, video idr. Poseben poudarek namenjamo ažurnosti objave načrtovanih razpisov in razpisov v izvajanju.
  8. Vizija kohezija: Vizija kohezija še naprej izhaja mesečno. V njej so objavljeni aktualni razpisi, primeri dobrih praks, napovedi dogodkov in druge zanimivosti. Vsi izvodi so dosegljivi na <https://evroptskasredstva.si/e-novice-vizija-kohezija/>.
  9. Oglaševanje: Izvedli smo oglaševanje dosežkov evropske kohezijske politike v različnih slovenskih medijih. 1) **Tiskani mediji:** Evropsko kohezijisko politiko smo oglaševali v posebni reviji, ki je izšla na območju Slovenije in Hrvaške, LIKE SLOVENIJA – HRVAŠKA in z njo povezanimi mediji Delom, Jutarnjim listom in Slobodno Dalmacijo, ter v posebni reviji SLOVENIJA 20 LET V EU, ki se je poklonila 20. obletnici vstopa Slovenije v Evropsko unijo. V Dnevniku in Nedeljskem dnevniku smo nadaljevali z oglaševanjem, ki se je kot odlično izkazalo že v preteklem letu, in sicer z grajenjem lastne znamke skozi članke »Z evropskimi sredstvi pišemo dobre zgodbe« oz. »Dobre zgodbe Evrope«. 2) **Televizija:** V prvi polovici letošnjega leta smo dosežke evropske kohezijske politike predstavljali v več oddajah Podjetno naprej na TV Slovenija, evropska sredstva pa smo približevali ljudem tudi preko lokalnih oz. regionalnih televizij, in sicer TV Idea s sedežem v Murski Soboti (tema: Dan kohezije 2024), TV Vaš kanal s sedežem v Novem mestu (tema: reportaže iz razvojne regije Jugovzhodna Slovenija) in KICTV s sedežem v Rakeku (tema: Dnevi medgeneracijskega sožitja 2024).
  10. Interaktivna svetovalka EMA: v sodelovanju s pristojnimi resorji je interaktivna svetovalka Ema učinkovita enotna vstopna točka za vsa vprašanja glede evropskih skladov. Potencialnim upravičencem nudimo informacijsko središče z brezplačno telefonsko številko, ki je dnevno na voljo od 9. do 12. ure, preko elektronskega naslova eutocka.mkrr@gov.si ali preko interaktivnega obrazca na evroptskasredstva.si.
  11. INFORM-SI: Delovna skupina INFORM-SI, v katero so imenovani programski komunikatorji, komunikatorji posredniških teles EKP in pridruženi komunikatorji kohezijiskih regij se je aprila sestala na prvem letošnjem plenarnem zasedanju. Udeleženci so se med drugim seznanili z

napredkom pri izvedbi skupnega letnega komunikacijskega dogodka za leto 2024 in pridobili nova znanja s področja oblikovanja v Canvi.

Zaključni dogodek izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020: Zaključni dogodek izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 je bil izveden v drugi polovici maja v Ljubljani. Na slavnostnem dogodku so bili predstavljeni dosežki zaključenega obdobja, razdelili smo zaključno publikacijo in podelili plaketo za najboljši razred v okviru Šole odprte kohezije 2023/2024. Dogodka sta se udeležila tudi visoka predstavnika EK Sofija Alves, direktorica na DR Regio, in Michael Morass, namestnika vodje enote za Slovenijo, Hrvaško, Avstrijo in Nemčijo iz Generalnega direktorata za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanj.

3. PROGRAMSKO OBDOBJE 2021–2027: AKTUALNO STANJE IN GLAVNE AKTIVNOSTI V PRVEM POLLETJU LETA 2024

Evropski svet je na izrednem zasedanju 21. 7. 2020 sprejel sklep oz. dogovor glede Večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 in instrumenta za okrevanje „NextGenerationEU“ (višino sredstev) ter ključne elemente (stopnje sofinanciranja, tematske osredotočenosti, ipd.). Sveženj kohezijskih uredb je bil sprejet 24. 6. 2021, s čimer so bile podane pravne podlage za pripravo in oddajo nacionalnih programov EKP za obdobje 2021–2027 ter s čimer so bili dokončno opredeljeni ključni elementi.

3.1 Dejavnosti, povezane s programom EKP 2021–2027

Vlada RS je s sklepom številka 54402-7/2019/6 z dne 18. 7. 2019 naložila takratni SVRK, da v sodelovanju z ministrstvi, vladnimi službami in partnerji pripravi programske dokumente za izvajanje EKP za obdobje 2021–2027 za KS, ESRR in ESS+.

Paket dokumentov, ki jih je morala Slovenija v okviru programiranja pripraviti, obsega:

- programske dokumente, tj. dokumente, na podlagi katerih se sredstva Sloveniji dodelijo v deljeno upravljanje, in sicer program (trenutno operativni program) in sporazum o partnerstvu (kot samostojni dokument ali del programa);
- dokumente (strategije, akcijski načrti, resolucije ipd.) in predpise, ki zagotavljajo izpolnjevanje tematskih omogočitvenih pogojev;
- opise izpolnjevanja horizontalnih omogočitvenih pogojev (predhodne pogojenosti iz obdobja 2014–2020 so nadomestili t.i. omogočitveni pogoji). Teh je manj, bolj so osredotočeni na cilje zadevnega sklada in, za razliko od obdobja 2014–2020, se spremljajo in izvajajo v celotnem obdobju. Načelo se bo okrepilo na naslednje načine: države članice ne bodo mogle prijaviti odhodkov v zvezi s specifičnimi cilji, dokler omogočitveni pogoj ne bo izpolnjen. S tem bo zagotovljeno, da bodo vse sofinancirane operacije v skladu z okvirom politike EU;
- predloge za poenostavljene oblike stroškov.

3.1.1 Sporazum o partnerstvu

Sporazum o partnerstvu določa strateške usmeritve za načrtovanje programov ter ureditve za učinkovito in uspešno uporabo ESRR, ESS+, KS, SPP in ESPRA v obdobju od začetka 2021 do konca 2027.

V začetku drugega polletja 2022 je potekalo še zadnje intenzivno usklajevanje Sporazuma o partnerstvu 2021–2027 z EK. Slovenija je tako po izredno trdem delu in usklajevanju 15. 7. 2022 sporazum posredovala EK, ki ga je uradno potrdila 12. 9. 2022.

Republika Slovenija načrtuje podporo petim ciljem politik, ki jim dodaja še specifični cilj SPP. Preko njih je dana prednost področjem, kjer ima Slovenija zaznane vrzeli: ukrepi za dvig produktivnosti, digitalizacija, infrastrukturne vrzeli - železniška povezljivost, trajnostna mobilnost, manjkajoči večji sistemi za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, tretja razvojna os, (večji) sistemi za zagotavljanje ustrezne kakovosti pitne vode, energetska prenova stavb, vlaganja v obnovljive vire energije, področje izobraževanja ipd.

V Sloveniji se bodo izvajali naslednji pristopi za naslavljanje posebnih potreb regij in območij:

- za trajnostni razvoj mest celostne teritorialne naložbe (CTN),
- za lokalni razvoj lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD) in
- za regionalni razvoj pa drugo teritorialno orodje, ki podpira pobude, ki jih je zasnovala država članica (DRR).

Ukrepi EKP 2021–2027 bodo skladno z načelom komplementarnosti kombinirani s sredstvi Mehanizma za okrepanje in odpornost.

3.1.3 Program Evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027

Za obdobje 2021–2027 EKP je na nacionalni ravni pripravljen en (operativni) PEKP, ki zajema financiranje iz štirih skladov:

- Kohezijski sklad (celotna Slovenija),
- Evropski sklad za regionalni razvoj (ločen na Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo glede na določen finančni razrez s strani EK),
- Evropski socialni sklad plus (ločen na Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo glede na določen finančni razrez s strani EK),
- Sklad za pravični prehod (za dve premogovniški regiji - Zasavje in Šaleška dolina).

Dodatno je v okvir PEKP vključen Sklad za pravičen prehod, ki ga v obdobju 2014–2020 ni bilo. S sredstvi tega sklada se dodatno zagotavlja podpora ljudem, gospodarstvu in okolju na območjih, ki se soočajo z resnimi socialno-ekonomskimi izzivi, izhajajočimi iz procesa prehoda na energetske in podnebne cilje Unije za leto 2030 ter na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050.

Slovenija je v obdobju 2021–2027 razdeljena na dve kohezijski regiji - zahodno Slovenijo in vzhodno Slovenijo. Stopnja sofinanciranja projektov je do največ 40 % za kohezijsko regijo zahodna Slovenija in 85 % za kohezijsko regijo vzhodna Slovenija. Skupno je v okviru EKP 2021–2027 Sloveniji na voljo 3,2 milijarde EUR, ki jih lahko izkoristimo do konca leta 2029.

Vsebine PEKP so razdeljene v 5 ciljev politik (CP), kot jih je določila EK s kohezijsko uredbo, dodatno smo kot 6. cilj politike opredelili Sklad za pravičen prehod. V skladu s Strategijo razvoja Slovenije do 2030 smo opredelili 10 prednostnih nalog, znotraj katerih so opredeljeni posamezni specifični cilji, ki so opredeljeni v kohezijskih uredbah. Prednostna naloga lahko uporabi podporo iz enega ali več skladov, razen če prejme podporo iz SPP. Prednostna naloga je sestavljena iz enega ali več specifičnih ciljev. V okviru priprave PEKP smo pri oblikovanju prednostnih področij vlaganj izhajali iz Strategije razvoja Slovenije 2030, Poročila o razvoju 2021 ter strateških prioritet Evropske komisije, predvsem na področjih zelenega in digitalnega prehoda ter vzpostavitve gospodarstva za ljudi.

Sredstva TP se bodo izvajala po pavšalni stopnji na podlagi napredka pri izvajanju PEKP. Sredstva TP bodo tako del vsake prednostne naloge programa in ne bodo vključena v obliki ločene prednostne naloge. Povrnjena bodo po pavšalni stopnji glede na sklad, regijo in upravičene izdatke, ki jih bo Slovenija vključila v zahtevke za izplačilo in posredovala EK.

Program je bil s strani EK potrjen 12. 12. 2022.

IZVEDBENE DOLOČBE

V Sloveniji je za koordinacijo Sporazuma o partnerstvu ter izvajanje PEKP vzpostavljen sistem upravljanja in nadzora v okviru odgovornosti države članice v deljenem upravljanju, delovanje pa bo zagotovljeno v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja in ključnimi zahtevami iz regulatornega okvira EKP v obdobju 2021–2027.

OU je pripravil Uredbo o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta, ki je bila objavljena v Uradnem listu št. 21/2023 z dne 17. 2. 2023, ter Opis sistema upravljanja in nadzora za izvajanje PEKP. Pripravljena so tudi pripadajoča področna navodila. Celoten napredek je dostopen na spletnem naslovu <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>.

3.1.3 S.T.E.P. (Strategic Technologies for Europe Platform)

STEP je namenjen krepitvi, spodbujanju in usmerjanju obstoječih in novih evropskih sredstev za naložbe v globoke in digitalne tehnologije, čiste tehnologije in biotehnologije v EU ter v ljudi, ki lahko te tehnologije uporabijo v gospodarstvu. Poleg predvidenih sprememb pri izvajanju programov v obdobju 2021–2027, predlog STEP predvideva tudi podaljšanje roka za oddajo končnega poročila za OP 2014–2020 (ne podaljšuje pa obdobja upravičenih izdatkov za 2014–2020).

Pomemben element platforme STEP so finančne spodbude za usmerjanje sredstev kohezijske politike v naložbe v kritične tehnologije. To bo vsem državam članicam pomagalo razviti njihove zmogljivosti in prispevalo k enakim konkurenčnim pogojem za naložbe v kritične tehnologije na enotnem trgu.

Za uporabo spodbud STEP, kot so povečano sofinanciranje in dodatno predplačilo, je potrebno v primeru vključitve v P EKP 21 – 27 vzpostaviti dodane specifične cilje v okviru Cilja politike 1 oz. 2. STEP ima številne zahteve, ki jih je potrebno upoštevati, v kolikor se za to odločimo, zato je v prvi fazi potrebno narediti analizo, koliko je sploh projektov oz. koliko je podjetij, ki zadoščajo kriterijem, ki jih predpisuje STEP.

Kot nacionalna kontaktna točka (NCVP) v Sloveniji, ki bo sodelovala z Task Force EK, predvidoma vzpostavljen na DG BUDGET, je določen MGTŠ. NCVP zbira podatke o razpisih iz nacionalne ovojnice, ki podpirajo STEP cilje, in tudi o vseh imetnikih pečata suverenosti (Seal of Sovereignty). Odgovorni osebi na MGTŠ sta DS Matevž Frangež in Alenka Marovt Novak.

3.1.4 Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije

Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije (S5) je eden od omogočitvenih pogojev, ki se neposredno nanaša na finančna sredstva Cilja politike 1 – Pametna Evropa, hkrati pa se povezuje tudi z novim skladom v tem programskem obdobju t. i. Skladom za pravični prehod, kjer regulativa določa, da se sredstva tega Sklada. in posledično projekti v Cilju politike 6 – Evropa za pravični prehod,

navezujejo na vsebine S5. Posreden vpliv S5 pa se skozi uporabo inovacij (deployment) izkazuje tudi na določenih, relevantnih ukrepih znotraj prednostne naloge 3 PEKP 2021-2027 – Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost ter prednostne naloge 6 – Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela, zato je sprejem Strategije pametne specializacije za posamezno regijo ali državo članico nujen. EK je zaradi pomanjkanja sodelovanja in vlaganj v skupne projekte gospodarstva na eni strani ter institucij na področju raziskav, razvoja in inovacij na drugi strani, že v okviru programskega obdobja 2014–2020 predstavila koncept Strategije pametne specializacije (S3) z namenom spodbuditve in osredotočenja vlaganj držav in njihovih regij v raziskave in inovacije iz ESRR na področja, kjer imajo regije izkazane primerjalne prednosti. Namen te vzpodbude je bil podpreti regionalne/državne prioritete na področju raziskav, razvoja, inovacij in tehnološkega napredka preko t.i. procesa podjetniškega odkrivanja. S3 si je tako pridobila mesto med strateškimi dokumenti, ki usmerjajo razvoj posameznih držav in regij, ter sodelovanje med ključnimi kompetenčnimi akterji v evropskih verigah vrednosti, na ravni EU pa pridobiva na veljavi kot pomemben mehanizem za programiranje in izvajanje centraliziranih inštrumentov (npr. Obzorje Europe, Interregional innovation Investment instrument idr.). Za konkurenčnost slovenskega gospodarstva, ki je z izvozno naravnostjo odločilno vpeto v evropske verige vrednosti, je zato učinkovito upravljanje z S5 pomemben dejavnik.

3.1.4.1 S4 – obdobje 2014-2020

V programskem obdobju 2014–2020 je Slovenska strategija pametne specializacije (znana pod kratico S4) zasledovala poglavitna cilja evropske usmerjenosti – to je prehod v zeleno in digitalno družbo - in je bila zasnovana kot orodje za preobrazbo gospodarstva za namen izboljšanja ekosistema in financiranja ukrepov na področju raziskav, razvoja in inovacij, človeških virov, podjetništva in internacionalizacije. Proces podjetniškega odkrivanja je tudi v Sloveniji temeljil na t. i. principu četverne vijačnice, ki pomeni sodelovanje podjetij, raziskovalne sfere, države in civilne družbe. Pri tem so se vzpostavila nova Strateška razvojno-inovacijska partnerstva (SRIP), ki ostajajo osrednji mehanizem za usmerjanje osredotočenja prodornih gospodarskih področij v Sloveniji in s tem osrednji akter stalnega procesa podjetniškega odkrivanja tudi v obdobju 2021–2027.

3.1.4.2 S5 – obdobje 2021 – 2027

V *programskem* obdobju 2021–2027 si je nova Strategija pametne specializacije v Sloveniji kot cilj določila dvojni prehod (Twin Transition) z uporabo t.i. »deeptech« (globoke in integralne rabe omogočitvenih tehnologij in novih poslovnih modelov za razliko od plitke/shallow uvedbe parcialnih »HiTech«). Dvojni prehod razumemo kot inovativno, nizkoogljično, digitalno in na znanju temelječo preobrazbo gospodarstva in družbe. S tem pametna specializacija dobiva trajnostni značaj in se uveljavlja pod kratico S5 (ang. »Slovenian Sustainable Smart Specialisation Strategy«) ter predstavlja celovito in osrednjo podlago za del dodeljevanja sredstev v okviru ESRR znotraj cilja Pametna Evropa.

Strategija S5 je procesno vključevala tri osnovne faze nadgradnje iz S4 v S5:

1. uvodno srečanje s SRIP-i,
2. dopolnitev akcijskih načrtov SRIP in usklajevanje z resorji,
3. posvetovanja z javnostjo. V posvetovanjih z javnostjo je na webinarjih sodelovalo skoraj 1000 zainteresiranih deležnikov.

S potrditvijo PEKP v decembru 2022 je bilo torej zaključeno usklajevanje EK in RS glede izpolnitve tematskega omogočitenega pogoja Dobro upravljanje nacionalne ali regionalne strategije pametne specializacije.

3.1.4.3 Delovna skupina vlade za podporo izvajanju S5

V skladu s S5 je njeno upravljanje organizirano na treh nivojih. Prvi je odločevalski nivo, ki ga izvaja Vlada RS. Operativno upravljanje je delegirano delovni skupini državnih sekretarjev (delovna skupina vlade na nivoju državnih sekretarjev za podporo izvajanju S5 – DSV S5). Drugi nivo predstavlja izvajanje svežnja ukrepov, kar je v pristojnosti ministrstev in izvajalskih institucij. Tretji nivo pa je izvedbena deležniška raven, ki jo koordinirajo Strateška razvojno-inovacijska partnerstva (SRIP-i).

Vlada je sklepom številka 02401-15/2023/5 z dne 13. 7. 2023 ustanovila Delovno skupino Vlade RS za podporo izvajanju Slovenske strategije trajnostne pametne specializacije. V delovno skupino so imenovani državni sekretarji naslednjih resorjev: MKRR, MVZI, MGTŠ, MDP, MDDSZ, MOPE, MSP, MKGP, MZEZ, MVI.

Zaradi nekaterih sprememb na pozicijah državnih sekretarjev je bila DSV S5 v juniju 2024 kadrovsko dopolnjena z novo imenovanimi državnimi sekretarji (MKGP, MVI, MZEZ), hkrati pa so interes za sodelovanje v DSV S5 izkazali še trije resorji: Ministrstvo za finance, Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za infrastrukturo. Na vladi sprejet sklep številka 02401-15/2023/12 z dne 19. 6. 2024 o spremembi sklepa o ustanovitvi DSV S5 tako določa, da ima DSV S5 trinajst članov.

DSV S5 se je v prvi polovici leta 2024 sestala na eni seji, kjer je obravnavala naslednje zadeve:

- Informacijo o rezultatih JR Podpora SRIP za obdobje 2023 – 2026;
- Poročilo o delu DSV S5 v letu 2023 (poročilo je bilo obravnavano na seji vlade dne 23 .5. 2024);
- Plan dela S5 za leto 2024.

3.1.4.4 Strateška razvojno-inovacijska partnerstva

Javni razpis za nadgradnjo strateško razvojno inovacijskih partnerstev (SRIP) je imel namen krepiti raziskovalno, razvojno in inovacijsko (RRI) sodelovanje neodvisnih deležnikov (gospodarstva, raziskovalnih organizacij, lokalnih skupnosti ter drugih deležnikov inoviranja v konceptu peterne vijačnice inoviranja), ki delujejo na posameznem prednostnem področju S5.

Cilj javnega razpisa je nadgradnja delovanja SRIP na vseh prednostnih področjih S5, osredotočanje na ključne omogočitvene tehnologije iz trinivojske prioritizacije S5, razvoj človeških virov ter vstop v mednarodna partnerstva, kar ima za posledico povečanje vlaganj v raziskave, razvoj in inovacije.

Za obdobje 2023–2026 so bila s sklepi dodeljena sredstva SRIP-om, ki delujejo na vseh prednostnih področjih S5 z izjemo področja Trajnostni turizem. Za domeno S5 Trajnostni turizem s pristojnimi resorji še iščemo rešitev za vključujoče izvajanje procesa podjetniškega odkrivanja in pripravo akcijskih načrtov.

3.1.4.5 Poročilo S4 za obdobje 2015 – 2022 obravnavano na vladi januarja 2024

Leta 2015 je bila izdelana Slovenska strategija pametne specializacije poimenovana kot S4. Zasnovana je bila ambicioznejše od zahtev EU in v izhodišču kot orodje za preobrazbo gospodarstva za namen izboljšanja ekosistema in financiranja ukrepov na področju RRI, človeških virov, podjetništva in internacionalizacije.

Zaradi zaključka izvajanja S4 je bilo pripravljeno poročilo za celotno obdobje izvajanja 2015–2022, ki ga je na svoji prvi seji 4. 10. 2023 obravnavala in tudi sprejela DSV S5. Vlada RS se je s poročilom seznanila ob obravnavi Polletnega poročila o izvajanju EKP za obdobje 2021–2027 v januarju 2024. Poročilo je dosegljivo na [Poročilo - od S4 do S5](#) kot tudi v digitalni knjižnici [dLib.si - Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije - od S4 do S5](#).

Z EK je bilo dogovorjeno, da bo naslednje poročilo – tokrat o S5 – pripravljeno v prvi polovici leta 2025. V povezavi s tem so bili narejeni naslednji koraki:

- Priprava študije Presoja učinkovitosti izbranih ukrepov Strategije pametne specializacije, ki jo bo izvedel Inštitut za ekonomska raziskovanja v sodelovanju s Fakulteto za upravo → projekt oziroma priprava študije je v teku. Zaključek je predviden v septembru 2024.
- Digitalni EDP (proces podjetniškega odkrivanja): pripravljena je bila dokumentacija za izvedbo javnega naročila. Zaključek projekta je predviden do konca leta 2024.
- Proces podjetniškega odkrivanja:
  - V prvi polovici leta 2024 so bile izvedene delavnice v Goriški, Podravski, Pomurski Savinjski, Obalno-kraški in Osrednjeslovenski regiji ter v JV Sloveniji. Pokrita so bila področja krožnega gospodarstva, trajnostne pridelave hrane, tovarn prihodnosti, zdravja – medicine, materialov kot končnih produktov ter pametnih stavb in doma z lesno verigo. Za prednostno področje Trajnostna pridelava hrane sta bila organizirana dva dogodka s ciljno pokritostjo Vzhodne in Zahodne kohezijske regije.
  - Jeseni 2024 je planirana 2. faza regionalnih delavnic.
  - V okviru projekta CoP («Community of Practice» – tehnična pomoč EK) so bili opravljeni AVK intervjuji z glavnimi deležniki inovacijskega eko sistema. Prav tako je bil izveden obisk izbranega eksperta v obeh kohezijskih regijah, kjer se je srečal s predstavniki Univerze v Mariboru (projekt INNOVUM) ter Univerze v Ljubljani (projekt nove Fakultete za strojništvo), s predstavniki nekaterih SRIP-ov ter nekaterih resorjev. V mesecu juliju bo ekspert pripravil vsebinsko poročilo s priporočili, ki bo pristojnim resorjem in udeležnim akterjem služilo pri izboljšanju kvalitete investicijske dokumentacije in posebej analize stroškov in koristi ob souporabi razioskovalne opreme.

3.1.4.6 Sprememba S5 – Poglavje 6. Upravljanje

Sprememba Slovenske strategije trajnostne pametne specializacije izhaja iz dogovora z EK ob zaključku programiranja obdobja 2021–2027, da bo S5 nadgrajena na način, da se v njej popiše nova institucionalna struktura upravljanja S5, ki ob zaključku programiranja še ni bila operativna. Ustrezno je zato popravljeno poglavje 6.

DSV S5 se je seznanila z nadgradnjo S4 v S5 na svoji 1. seji 4.10.2023. Vlada RS se je s S5 seznanila ob obravnavi polletnega poročila o izvajanju EKP obdobje 2021–2027 – na 89. redni seji vlade, dne 31. 1. 2024.

3.2 Izvajanje Programa EKP 2021–2027

V okviru razpoložljivih sredstev za programsko obdobje 2021–2027 je **razdelitev sredstev po skladih** naslednja:

- ESRR: 1.545.686.286 EUR;
- ESS+: 611.504.805 EUR;
- KS: 700.675.721 EUR;
- SPP: 248.773.600 EUR.

V okviru **razdelitve** razpoložljivih sredstev posameznih skladov glede na **geografsko upravičenost**, kamor spada razdelitev na obe kohezijski regiji, je stanje naslednje:

- kohezijski regiji Zahodna Slovenija je iz ESRR in ESS+ skupaj namenjenih 436 mio EUR razpoložljivih sredstev;
- kohezijski regiji Vzhodna Slovenija je iz ESRR in ESS+ skupaj namenjenih 1,398 mrd EUR razpoložljivih sredstev;
- obema regijama je skupaj na voljo 700 mio EUR iz sklada KS, ki se ne deli med regijama in se izvaja na območju celotne Slovenije;
- izvajanje SPP ni vezano na geografsko upravičenost med kohezijski regiji, temveč je namenjeno regijam, ki so upravičena območja pravičnega prehoda.

KRZS se uvršča med razvite regije, KRVS pa med manj razvite regije, kar pomeni različno stopnjo sofinanciranja s strani EK. Ker pa so tudi v KRZS kljub splošni večji razvitosti prisotne velike razlike v stopnji razvitosti med razvojnimi regijami in znotraj njih, bo proračun RS zagotavljal ustrezno višino nacionalnega prispevka, ki bo omogočal ustrezno izvedbo operacij v obeh kohezijskih regijah.

S sprejemom nacionalne uredbe se je lahko začelo izvajanje EKP 2021–2027. V juniju 2023 je bila izdana prva odločitev o podpori, ki predstavlja dejanski začetek izvajanja PEKP.

Tudi v okviru EKP 2021–2027, ne glede na razdelitev po skladih ali kohezijskih regijah, izvajanje EKP zajema različne vidike, od **finančnega**, kamor lahko štejemo napredek, vezan na uspešnost črpanja EU sredstev, do **vsebinskega**, kjer je moč spremljati vsebinski napredek na posamezni prednostni osi.

Sistem koriščenja EKP tudi v tem programskem obdobju obsega več faz, ki si sledijo v sosledju:

1. **FAZA:** OU oceni vlogo PT za odobritev evropskih sredstev za posamični javni razpis/projekt oziroma program. V kolikor je vloga skladna z vsebino PEKP, OU izda odločitev o podpori PT.

2. **FAZA:** PT izvedejo postopke izbora (npr. objavijo javne razpise), dodelijo sredstva in sklenejo pogodbe o sofinanciranju z upravičenci, kar je podlaga za dejansko financiranje projektov iz sredstev EKP.
3. **FAZA:** izvedba projekta (upravičenec, izvajalci) v skladu s pogodbo o sofinanciranju. Za izvedene aktivnosti upravičenci PT izstavijo račune (zahtevke za izplačila, v nadaljnjem besedilu: ZZI), ki se nato plačajo (založijo) iz državnega proračuna.
4. **FAZA:** predstavlja prenos plačanih in preverjenih ZZI iz e-MA2 v informacijski sistem organa za računovodenje (e-CA). Organ za računovodenje pri MF ZZI-je pregleda, jih potrdi, izvede povračilo sredstev EU iz podračuna na Banki Slovenije v državni proračun in nato Evropski komisiji pošlje zahtevek za povračilo sredstev. Četrta faza predstavlja črpanje sredstev.
5. **FAZA:** predstavlja preverjanje zahtevkov pri EK in plačilo sredstev iz proračuna EU na podračune pri Banki Slovenija.

V tabeli 4 je predstavljen finančni napredek po skladih in po geografski upravičenosti za obdobje od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2024 ter finančni napredek po posameznih fazah izvajanja EKP.

TABELA 4: Stanje izvajanja Programa EKP 2021–2027 po skladih in regijah skupaj: obdobje od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2024

Sklad	Regija	Pravice porabe brez tehnične pomoči*	A		B		C	
			Odločitve o podpori**		Potrjene operacije***		Izplačila iz državnega proračuna****	
			EU del (EUR)	% EU del 4/3*100	EU del (EUR)	% EU del 6/3*100	EU del (EUR)	% EU del 8/3*100
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ESRR	Zahod	370.648.766	34.093.798	9%	14.579.227	4%	473.237	0%
	Vzhod	1.175.037.520	159.033.523	14%	113.947.466	10%	12.721.596	1%
Skupaj ESRR		1.545.686.286	193.127.321	12%	128.526.692	8%	13.194.833	1%
ESS+	Zahod	142.107.283	41.965.092	30%	25.719.591	18%	706.545	0%
	Vzhod	469.397.522	207.197.951	44%	147.095.677	31%	2.147.216	0%
Skupaj ESS+		611.504.805	249.163.043	41%	172.815.267	28%	2.853.761	0%
KS	Celotna SI	700.675.721	56.712.628	8%	22.814.973	3%	10.551.926	2%
Skupaj KS		700.675.721	56.712.628	8%	22.814.973	3%	10.551.926	2%
SPP	Celotna SI	248.773.600	140.918.599	57%	27.258.599	11%	8.054.906	3%
Skupaj SPP		248.773.600	140.918.599	57%	27.258.599	11%	8.054.906	3%
OP	Zahod	512.756.049	76.058.890	15%	40.298.818	8%	1.179.782	0%
	Vzhod	1.644.435.042	366.231.474	22%	261.043.142	16%	14.868.812	1%
	Celotna SI - KS	700.675.721	56.712.628	8%	22.814.973	3%	10.551.926	2%
	Celotna SI - SPP	248.773.600	140.918.599	57%	27.258.599	11%	8.054.906	3%
Skupaj OP		3.106.640.412	639.921.591	21%	351.415.532	11%	34.655.426	1%

Vir: e-MA2, MKRR, MFeRAC, MF

* Razpoložljiva sredstva/pravice porabe EKP za obdobje 2021–2027 (EU del) – Program EKP 2021–2027.

** Odločitve o podpori zajemajo vrednost vlog za posamezen projekt, program ali javni razpis/poziv, brez neupravičenih stroškov.

*** Potrjene operacije pomenijo pogodbe o sofinanciranju oziroma odločitve o podpori, kadar je upravičenec neposredni proračunski uporabnik.

**** Izplačila iz državnega proračuna (vir: MFeRAC, izpis na dan 5. 7. 2024 za obdobje do 30. 6. 2024).

Tabela 4 prikazuje stanje izvajanja v celotnem obdobju izvajanja do konca junija 2024:

- odločitve o podpori v skupni vrednosti 639.921.591 EUR (EU del), kar je 21 % vseh razpoložljivih sredstev (1. faza);
- znesek potrjenih operacij v skupni vrednosti 351.415.532 EUR (EU del), kar je 11 % razpoložljivih sredstev (2. faza);
- izplačila iz državnega proračuna v skupni vrednosti 34.655.426 EUR (EU del), kar je 1 % razpoložljivih sredstev (3. faza);
- certificirani izdatki v skupni vrednosti 0 EUR (EU del), kar je 0 % razpoložljivih sredstev (4. faza).

Slovenija na podlagi Programa EKP 2021–2027 izvaja naslednje vsebine v okviru desetih prednostnih nalog:

1. PREDNOSTNA NALOGA: Inovacijska družba znanja;
2. PREDNOSTNA NALOGA: Digitalna povezljivost;
3. PREDNOSTNA NALOGA: Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost;
4. PREDNOSTNA NALOGA: Trajnostna urbana mobilnost;
5. PREDNOSTNA NALOGA: Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost;
6. PREDNOSTNA NALOGA: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela;
7. PREDNOSTNA NALOGA: Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost;
8. PREDNOSTNA NALOGA: Trajnostna turizem in kultura;
9. PREDNOSTNA NALOGA: Trajnostni razvoj lokalnih območij;
10. PREDNOSTNA NALOGA: Prestrukturiranje premogovnih regij;

V tabeli 5 so predstavljeni finančni podatki za obdobje 1. 1. 2021 – 30. 6. 2024 po posameznih prednostnih nalogah.

TABELA 5: Izvajanje izvajanja Programa EKP 2021–2027 po prednostnih nalogah skupaj: obdobje od 1. 1. 2021 do 30. 6. 2024

Prednostna naloga	Pravice porabe brez tehnične pomoči*	A		B		C	
		Odločitve o podpori **		Potrjene operacije ***		Izplačila iz državnega proračuna****	
		EU del (EUR)	% EU del 3/2*100	EU del (EUR)	% EU del 5/2*100	EU del (EUR)	% EU del 7/2*100
1	2	3	4	5	6	7	8
PN 1 - Inovacijska družba znanja	707.511.069	85.784.043	12%	51.546.883	7%	2.183.435	0%
PN 2 - Digitalna povezljivost	19.662.744	0	0%	0	0%	0	0%
PN 3 - Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost	739.117.182	119.095.888	16%	87.345.903	12%	14.178.035	2%
PN 4 - Trajnostna urbana mobilnost	53.917.253	0	0%	0	0%	0	0%
PN 5 - Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost	511.031.161	16.821.535	3%	12.448.880	2%	7.385.289	1%
PN 6 - Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela	439.423.865	189.381.121	43%	160.596.154	37%	1.394.475	0%
PN 7 - Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost	282.311.001	59.781.922	21%	12.219.113	4%	1.459.286	1%
PN 8 - Trajnostna turizem in kultura	19.661.752	0	0%	0	0%	0	0%
PN 9 - Trajnostni razvoj lokalnih območij	85.230.785	28.138.483	33%	0	0%	0	0%
PN 10 - Prestrukturiranje premogovnih regij	248.773.600	140.918.599	57%	27.258.599	11%	8.054.906	3%
Skupaj OP	3.106.640.412	639.921.591	21%	351.415.532	11%	34.655.426	1%

Vir: e-MA2, MKRR, MFeRAC, MF

* Razpoložljiva sredstva/pravice porabe EKP za obdobje 2021–2027 (EU del) – Program EKP 2021–2027.

** Odločitve o podpori zajemajo vrednost vlog za posamezen projekt, program ali javni razpis/poziv, brez neupravičenih stroškov.

*** Potrjene operacije pomenijo pogodbe o sofinanciranju oziroma odločitve o podpori, kadar je upravičenec neposredni proračunski uporabnik.

**** Izplačila iz državnega proračuna (vir: MFeRAC, izpis na dan 5. 7. 2024 za obdobje do 30. 6. 2024).

3.2.1 Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD)

Na območju države je v programskem obdobju 2014 – 2020 delovalo 37 lokalnih akcijskih skupin (LAS).

Za obdobje 2021–2027 se je prav tako oblikovalo 37 lokalnih akcijskih skupin (LAS), ki so za območja, na katerih delujejo, že pripravile Strategije lokalnega razvoja (SLR), ki so bile s strani Medresorske delovne skupine za CLLD po 2020 pregledane, ocenjene in odobrene na podlagi izdanega Mnenja o izboru SLR in LAS, v novembru 2023.

V januarju 2024 so bile izdane odločitve o podpori za potrditev vseh 37 Strategij lokalnega razvoja (SLR) in LAS. Na podlagi izdanih odločitev o podpori je do konca januarja 2024 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdalo vseh 37 odločb o potrditvi SLR in LAS.

3.2.2 Celostne teritorialne naložbe (CTN)

CTN je namenjen trajnostnemu razvoju mest, kjer so upravičenci mestne občine (12), ki morajo imeti sprejete Trajnostne urbane strategije iz katerih izhajajo predlogi za predvidene ukrepe. Za izvajanje CTN v obdobju 2021-2027 je namenjenih 127 mio EUR ESRR sredstev. Mehanizem CTN se izvaja na treh specifičnih ciljeh in sicer: RSO 2.7 – zelene infrastrukture, RSO 2.8 – trajnostna mobilnost in RSO 5.1 – učinkovita raba prostora v urbanih območjih.

PT ZMOS je v oktobru in novembru 2023 objavil prva povabila za izbor operacij na vseh treh specifičnih ciljeh. V januarju in februarju 2024 so bili objavljeni sezname izbranih operacij na vseh treh specifičnih ciljeh. To pomeni, da so mestne občine začele s pripravo vlog za odločitev o podpori in jih posredujejo v obravnavo na PT MNVP oziroma PT MOPE. S strani OU še ni bila izdana nobena odločitev o podpori.

3.2.3 Sklad za pravični prehod (SPP)

V letu 2023 sta bila objavljena dva JR, JR za sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko – poslovne infrastrukture v Zasavski premogovni regiji ter JR za sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko poslovne infrastrukture (podjetniških inkubatorjev) v Zasavski in Savinjsko-Šaleški (SAŠA) premogovni regiji.

Decembra 2023 je bila izdana tudi odločitev o podpori za operacijo strateškega pomena, Center za demonstracije in usposabljanje za brezogljične tehnologije (Center DUBT). V prvi polovici leta 2024 so bili objavljeni naslednji JR oziroma njihove spremembe:

- 24. 5. 2024 Javni razpis za spodbujanje investicij za gospodarsko prestrukturiranje v zasavski in Savinjsko-Šaleški premogovni regiji v okviru sklada za pravični prehod v obdobju 2024–2027 (MGTŠ);
- 24. 5. 2024 Javni razpis za sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko-poslovne infrastrukture Savinjsko-Šaleški (SAŠA) premogovni regiji v okviru Sklada za pravični prehod v obdobju 2023–2027;
- 31. 5. 2024 sprememba JR za sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko–poslovne infrastrukture v Zasavski premogovni regiji s katero so se (iz naslova neporabljenih sredstev na JR za sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko poslovne infrastrukture (podjetniških

inkubatorjev) v Zasavski in Savinjsko-Šaleški (SAŠA) premogovni regiji) povečala sredstva razpisa za 1.988.235,29 EUR ter podaljšal rok upravičenih stroškov in izvedbe operacije na 30. 9. 2027;

- 31. 5. 2024 sprememba JR za sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko poslovne infrastrukture (podjetniških inkubatorjev) v Zasavski in Savinjsko-Šaleški (SAŠA) premogovni regiji s katero se podaljšujejo roki upravičenih stroškov in izvedbe operacije na 30. 9. 2027.

3.2.4 Dogovori za razvoj regij (DRR)

Za programsko obdobje 2021–2027 je potrjenih vseh 12 Regionalnih razvojnih programov. Na tej podlagi je bilo junija 2023 objavljeno Povabilo razvojnim svetom regij za pripravo in podpis dogovorov za razvoj regij za programsko obdobje 2021–2027. Predmet povabila iz junija 2023 je bilo sofinanciranje projektov v okviru naslednjega cilja evropske kohezijske politike: »Prednostna naloga: 1. Inovacijska družba znanja, RSO1.3, Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter ustvarjanje delovnih mest v malih in srednjih podjetjih, med drugim s produktivnimi naložbami (ESRR)« – Podjetno nad izzive (PONI), v višini 18,47 mio EUR. Rok za posredovanje osnutkov dogovorov za razvoj regij je bil 30. 10. 2023. Dogovori za razvoj regij za zgoraj navedene vsebine so sklenjeni z vsemi 12 regijami.

Povabilo razvojnim svetom regij za pripravo dogovorov za razvoj regij se je z objavo MKRR dne 29. 3. 2024 dopolnilo (dne 24. 6. 2024 so bile objavljene še nekatere spremembe te dopolnitve) z naslednjimi vsebinami:

- specifični cilj: RSO 1.3, Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter ustvarjanje delovnih mest v malih in srednjih podjetjih, med drugim s produktivnimi naložbami, sofinanciranje iz ESRR - Podjetniški inkubatorji, skupna vrednost 10 mio EUR;
- specifični cilj: RSO 2.5, Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri, sofinanciranje iz KS - odprava neskladij v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, skupna vrednost 217,11 mio EUR;
- specifični cilj: RSO 2.5, Spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri z urejanjem vodovodnih sistemov nad 10.000 prebivalcev, sofinanciranje iz KS, skupna vrednost 85 mio EUR,
- specifični cilj: RSO 2.7, Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja, sofinanciranje iz ESRR, skupna vrednost 39,73 mio EUR;
- specifični cilj: RSO 3.2, Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo, sofinanciranje iz KS:
  - o spodbujanje trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni, skupna vrednost 6,47 mio EUR,
  - o zagotavljanje povezljivosti kolesarske infrastrukture na državni ravni, skupna vrednost 81,76 mio EUR.

Dopolnitev povabila razvojnim svetom regij je bila pripravljena v sodelovanju še s pristojnimi tremi drugimi ministrstvi in sicer: MNVP, MOPE in MZI. Rok za posredovanje osnutkov dopolnitev dogovorov s strani regij za zgoraj navedene vsebine je 30. 9. 2024.

3.2.5 Finančni mehanizmi (FI)

V PEKP v obdobju 2021–2027 so finančni instrumenti (v nadaljevanju: FI) predvideni v okviru povratnih in tudi nepovratnih sredstev sklada ESRR v skupni vrednosti 220 mio EUR. Sredstva namenjena za FI so razdeljena na 5 specifičnih ciljev v okviru 3 prednostnih nalog na podlagi izvedene Predhodne ocene potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (v nadaljevanju: Predhodna ocena):

- specifični cilj RSO 1.1, Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij (ESRR) – FI se predvidevajo na področju krepitve vlaganj v raziskovalne razvojne in inovacijske projekte ter sodelovanje med raziskovalnimi organizacijami, gospodarstvom, upravo in ostalimi deležniki.
- specifični cilj RSO 1.3, Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter ustvarjanje delovnih mest v malih in srednjih podjetjih, med drugim s produktivnimi naložbami (ESRR) – vlaganja FI so namenjena področju prehoda novih podjetniških odjemov in novonastalih podjetij v fazo hitrejše rasti (start-up podjetja in podjetja v prehodu v naslednjo fazo rasti) in ukrepov za hitrorastoča podjetja (scale-up) podjetja in za področje rasti in razvoja podjetij (različne spodbude za inovacije,...).
- specifični cilj RSO 2.1, Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov – uporaba FI je predvidena pri energetski prenovi stavb zasebnega storitvenega sektorja. predvidoma se bo izvajal v kombinaciji z nepovratnimi sredstvi v okviru ene operacije.
- specifični cilj RSO 2.6, Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarni z viri (ESSR) – uporaba FI se predvideva za spodbujanje krožnih inovacijskih procesov in učinkovite rabe virov v podjetjih.
- specifični cilj RSO 5.1, Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture in naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih – prispevati k povečanju kakovosti, raznolikosti in dostopnosti urbanih vsebin, krepitvi kakovosti življenja v mestu z oživljanjem razvrednotenih in premalo izkoriščenih območij v mestih in aktivaciji občanov ter druge zainteresirane javnosti.

V skladu z 59. členom Uredbe 2021/1060 lahko OU na nacionalni ravni izvaja FI na naslednje načine:

1. neposredno izvajanje s strani OU (omejeno na posojila in jamstva),
2. podelitev nalog v izvajanje:
  - a) EIB,
  - b) mednarodnim finančnim institucijam, v katerih je država članica delničarka,
  - c) banki ali instituciji v javni lasti, ustanovljeni kot pravni subjekt, ki profesionalno opravlja finančne dejavnosti,
  - d) drugim telesom, ki prav tako spadajo v področje uporabe 12. člena Direktive 2014/24/EU.

Ko telo, ki ga izbere OU, izvaja holdinški sklad, lahko nadalje izbere druga telesa za izvajanje posebnih skladov.

MKRR v vlogi OU bo v programskem obdobju 2021–2027 na nacionalni ravni izvajal FI s podelitvijo nalog v izvajanje. PT pristojno za izvajanje FI je ministrstvo pristojno za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ). PT pristojno za izvajanje FI pri načrtovanju in izvajanju FI sodeluje pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju FI z sodelujočimi ministrstvi, opredeljenimi v skladu z drugim odstavkom 27. členom Uredbe EKP.

V izvedeni Predhodni oceni je bila izmed treh možnih glavnih načinov izvajanja (struktura holdinškega sklada, struktura posebnega sklada in neposredno izvajanje s strani OU) predlagana struktura izvajanja FI preko holdinškega sklada.

3.2.6 *Vključevanje načela, da se škoduje bistveno (DNSH) in načel Novega evropskega Bauhauusa (NEB) ter zagotovitev podnebne odpornosti infrastrukture (Climate Proofing) v obdobju 2021-2027*

Za namen vključevanja načela, da se ne škoduje bistveno, in zagotovitev odpornosti infrastrukture pri izvajanju PEKP je bilo izvedenih devet delavnic v letu 2023 in ena v letu 2024.

Delavnica, ki je bila izvedena v letu 2024, je bila na temo DNSH.

Omenjene delavnice so bile izvedene v sodelovanju s strokovnjaki evropske pobude JASPERS in drugimi zunanji eksperti. Namenjene so bile predvsem krepitevi zmogljivosti na navedenih področjih izvajanja PEKP tako na ravni posredniških teles kot tudi na ravni upravičencev, pripravljavcev projektov.

3.3 Promocija in obveščanje javnosti

V obravnavanem obdobju smo nadaljevali z aktivnostmi seznanjanja ciljnih javnosti z vsebino PEKP, obveščali o načrtovanih sredstvih za posamezna področja in motivirali upravičence k pripravi projektov v tem okviru. Ker je organ upravljanja že izdal prve odločitve o podpori, posredniška in izvajalska telesa pa objavila prve razpise, smo preko sporočil za javnost, objav na spletnih straneh in družbenih omrežjih ter publikacije Vizija kohezija obveščali tudi o tem.

3.4 Informacijski sistem OU e-MA2

V mesecu juliju 2024 je bila v produkcijsko okolje prevzeta verzija 2.02.32. V IS eMA2 je trenutno 122 operacij v statusu »V izvrševanju« ter 171 operacij v statusu »V Pripravi«. V prvi polovici polletnega obdobja 2024 je bilo v IS eMA2 vnesenih 312 Zahtevkov za izplačilo (v nadaljevanju ZZI).

Od 312 ZZI je 253 ZZI bodisi v kontrolnem pregledu bodisi že izplačani.

TABELA 6: Prikaz ZZI po resorjih

Posredniško telo	Št. ZZI	Znesek celotna vrednost ZZI	Znesek skupni upr. str.
MDDSZ	73	2.733.951,22	2.733.951,22
MGTŠ	36	2.220.529,00	2.197.726,46
MKRR	51	1.882.932,00	1.882.932,00
MNVP	40	4.826.430,58	4.826.430,58
MVI	5	404.667,63	404.667,63
MVZI	2	9.725.834,22	9.649.226,16
MZ	3	586,20	586,20
MZI	43	8.855.064,45	8.688.574,97
SKUPAJ	253	30.649.995,30	30.384.095,22

Vir: e-MA2 na dan: 30. 6. 2024

IS eMA2 ne deluje v celoti, saj določene funkcionalnosti še potrebujejo nadgradnjo. Uporabniki se srečujejo z različnimi težavami. Slednje ustvarja ozka grla (npr. postopki v eMA2 za pripravo in kontrolo ZZI) in se odraža v podaljševanju procesa izplačil ZZI ter slabši realizaciji EKP sredstev. Generalno gledano pa so razvoj ter nadgradnje IS eMA2 v teku.

V fazi razvoja so novi ključni moduli oz. rešitve, kot je modul za spremljanje in poročanje, register dejanskih lastnikov, finančni instrumenti, ipd. Glede na postavljeno časovnico aktivnosti, sprejeto na Projektne svet, se aktivnosti izvajajo z rahlo zamudo, vendar pričakujemo realizacijo vseh zastavljenih aktivnosti v letu 2024.

PRILOGE

Priloga 1: Poročilo o napredku pri pripravi tematskih omogočitvenih pogojev v obdobju 2021 – 2027

S Sklepom Vlade RS številka 54402-7/2019/6 z dne 18. 7. 2019 Vlada RS nalaga ministrstvom in vladnim službam, da v okviru Poročila o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020, cilj naložbe za rast in delovna mesta poročajo o napredku pri pripravi programskih dokumentov in dokumentov za izpolnjevanje tematskih omogočitvenih pogojev.

OMOGOČITVENI POGOJ	IZPOLNITEV OMOGOČITVENEGA POGOJA (OCENA NOSILCA)	DOKUMENT/OPIS POTREBEN ZA IZPOLNITEV	NIVO SPREJEMA	PРАВNA PODLAGA
Učinkoviti mehanizmi spremljanja trga javnih naročil	DA	Členi 106.-108. in 114. Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18)	vlada	Priloga III Uredbe EU 2021/1060
Orodja in zmogljivosti za učinkovito uporabo pravil o državni pomoči	DA	Zakon o spremljanju državnih pomoči, vodenje evidence poslovnih subjektov s strani AJPEŠ	vlada	Priloga III Uredbe EU 2021/1060
Dejanska uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah	DA	Vzpostavitev mehanizmov za zagotavljanje skladnosti programov z Listino EU v programskih dokumentih in poročanje odboru za spremljanje (vključitev v uredbo, priprava Postopkovnika za zagotovitev izpolnitve horizontalnih omogočitvenih pogojev »Dejanska uporaba in izvajanje Listine Evropske unije o temeljnih pravicah« in »Izvajanje in uporaba Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES« idr.)	MKRR	Priloga III Uredbe EU 2021/1060
Izvajanje in uporaba Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES	DA	Akcijski program za invalide 2022–2030 Postopkovnik za zagotovitev izpolnitve horizontalnih omogočitvenih pogojev »Dejanska uporaba in izvajanje Listine Evropske unije o temeljnih pravicah« in »Izvajanje in uporaba Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES«	Vlada MKRR	Priloga III Uredbe EU 2021/1060
1.1 Dobro upravljanje nacionalne ali regionalne strategije pametne specializacije	DA	Strategija pametne specializacije	ožja skupina državnih sekretarjev pristojnih za kohezijsko politiko,	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060

			znanost, inovacije, gospodarstvo in digitalno preobrazbo	
1.2 Nacionalni ali regionalni načrt za širokopasovna omrežja	DA	Načrt razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.1 Strateški okvir politike za podporo prenove za večjo energetska učinkovitost stanovanjskih in nestanovanjskih stavb	DA	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.2 Upravljanje Energetskega sektorja	DA	Celovit nacionalni energetski in podnebni načrt	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.3 Učinkovito spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov v vseh sektorjih in v vsej Uniji	DA	Merila upoštevana pri pripravi Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.4 Učinkovit okvir za obvladovanje tveganja nesreč	DA	Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami 2016–2022, sledila bo 2022–2028/2030, Državna ocena tveganj	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.5 Posodobljeno načrtovanje potrebnih naložb v vodnem sektorju in sektorju odpadne vode	NE	Prenos direktive št. 2020/2184 v nacionalni pravni red. Rok za prenos je bil 13. 1. 2023	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.6 Posodobljeno načrtovanje ravnanja z odpadki	DA	Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022)	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
2.7 Prednostni okvir ukrepanja za potrebne ohranitvene ukrepe, ki vključujejo sofinanciranje Unije	DA	Prednostni okvir ukrepanja za Slovenijo je bil poslan Evropski komisiji	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
3.1 Celovito načrtovanje prometa na ustrezni ravni	DA	Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
4.1 Strateški okvir politike za aktivne politike trga dela	DA	Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja 2021-2025	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
4.3 Strateški okvir politike za sistem izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh	DA	Strategija Zavoda RS za zaposlovanje do 2025 Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja Sklep o ustanovitvi Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) Zakon o višjem strokovnem izobraževanju Strategija višjega strokovnega izobraževanja 20–30 Zakon o visokem šolstvu Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030 Zakon o izobraževanju odraslih	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060

		<p>Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030</p> <p>Zakon o vrednotenju in priznavanju izobraževanja</p> <p>Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij</p> <p>Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev</p>		
4.4 Nacionalni strateški okvir politike za socialno vključenost in Zmanjševanje revščine	DA	<p>Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 do 2030 (ReNPSV21-30)</p> <p>Zakon o socialnem varstvu</p>	vlada	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060
4.6 Strateški okvir politike za zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo	DA	<p>Mapiranje potreb po zdravstvenem varstvu in dolgotrajni oskrbi</p> <p>Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ReNPZV16–25)</p>	MZ	Priloga IV Uredbe EU 2021/1060